

Föreskrifter

**om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2012:19)
om kursplaner för särskild utbildning för vuxna på
grundläggande nivå;**

SKOLFS 2013:18

Utkom från trycket
den 5 juni 2013

beslutade den 15 maj 2013.

Med stöd av 2 kap. 11 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilaga 1 och bilaga 2 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2012:19) om kursplaner för särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2013 och ska tillämpas på kurser och delkurser som påbörjas efter utgången av juni 2013. För kurser eller delkurser som påbörjas före utgången av juni 2013 gäller bilaga 1 och bilaga 2 i sina äldre lydelse.

På Skolverkets vägnar

ANNA EKSTRÖM

Johan Hardstedt

Kurs: Biologi
Kurskod: SGRBIO7
| Verksamhetspoäng: 150

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld. Kunskaper i biologi har stor betydelse för samhällsutvecklingen inom områden som hälsa, naturbruk och miljö. Med kunskaper om naturen och människan får människor redskap för att påverka sitt eget välbefinnande, men också för att kunna bidra till en hållbar utveckling.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet biologi för att till exempel sam-
tala om människa, djur och natur och utvärdera arbetsprocesser.

| Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

| Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

| Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan delta i samtal om frågor som rör hälsa, natur och miljö och för då **välutvecklade** resonemang och ger **väl underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om livets uppkomst och utveckling enligt evolutionsteorin.

Eleven beskriver på ett **väl fungerande** sätt biologiska samband i naturen. Dessutom kan eleven på ett **väl fungerande** sätt beskriva några av männi- skans organ och ger **några** exempel på deras funktion och samband. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om förebyggande hälsovård.

Eleven kan genomföra sorteringar, fältstudier och undersökningar på ett **väl fungerande** sätt och gör **välutvecklad** dokumentation av arbetet och resultaten. Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information med naturvetenskaplig anknytning från olika källor och för då **välutvecklade** och **väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om människa, djur och natur.

Kunskapskrav för biologi betyget E	Kunskapskrav för biologi betyget C	Kunskapskrav för biologi betyget A
Eleven kan delta i samtal om frågor som rör hälsa, natur och miljö och bidrar då till resonemangen och till att ge några förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven medverkar också i resonemang om livets uppkomst och utveckling enligt evolutionsteorin.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör hälsa, natur och miljö och för då enkla resonemang och ger delvis underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven för också enkla resonemang om livets uppkomst och utveckling enligt evolutionsteorin.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör hälsa, natur och miljö och för då välutvecklade resonemang och ger väl underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven för också välutvecklade resonemang om livets uppkomst och utveckling enligt evolutionsteorin.

Kurs: Engelska

Kurskod: SGRENG7

Verksamhetspoäng: 450

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Att ha kunskaper i flera språk kan ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Engelska språket omger oss i vardagen och används inom så skilda områden som politik, utbildning och ekonomi. Kunskaper i engelska ökar därför individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv.

Syfte

Centralt innehåll

Kultur och samhälle

- Människors livsvillkor, familjeliv och vardag i delar av världen där det engelska språket används.

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan i tal och samtal i olika situationer uttrycka sig **sammanhängande** på ett **väl fungerande** sätt. Eleven kan också på ett **väl fungerande** sätt redogöra för huvudsakliga delar av innehållet i sammanhängande talad engelska och texter som består av bekanta ord.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt skriva texter och använda ordböcker och digitala kommunikationsredskap. Eleven för **välutvecklade** resonemang om livsvillkor, familjeliv och vardag i någon del av världen där det engelska språket används.

Kunskapskrav för engelska betyget E	Kunskapskrav för engelska betyget C	Kunskapskrav för engelska betyget A
Eleven kan i tal och samtal i olika situationer medverka i att uttrycka sig med enkla ord och fraser . Eleven kan också medverka i att redogöra för huvudsakliga delar av innehållet i sammanhängande talad engelska och texter som består av bekanta ord.	Eleven kan i tal och samtal i olika situationer uttrycka sig med ord och fraser på ett delvis fungerande sätt. Eleven kan också på ett delvis fungerande sätt redogöra för huvudsakliga delar av innehållet i sammanhängande talad engelska och texter som består av bekanta ord.	Eleven kan i tal och samtal i olika situationer uttrycka sig sammanhängande på ett väl fungerande sätt. Eleven kan också på ett väl fungerande sätt redogöra för huvudsakliga delar av innehållet i sammanhängande talad engelska och texter som består av bekanta ord.
-----	-----	-----

Verksamhetspoäng: 150

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld. Kunskaper i fysik har stor betydelse för samhällsutvecklingen inom så skilda områden som energiförsörjning, medicinsk behandling och meteorologi. Med kunskaper om energi och materia får människor redskap för att kunna bidra till en hållbar utveckling.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet fysik för att till exempel samtala om himlakroppar, energi och miljö och utvärdera arbetsprocesser.

Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle och för då **välutvecklade** resonemang och ger **väl underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett **väl fungerande** sätt fysikaliska fenomen i naturen. Dessutom för eleven **välutvecklade** resonemang om fysikaliska samband i vardagen och samhället.

Eleven kan genomföra enkla undersökningar på ett **väl fungerande** sätt och gör **välutvecklad** dokumentation av arbetet och resultaten. Eleven hämtar på ett **väl fungerande** sätt information med naturvetenskaplig anknytning från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om fysikaliska samband.

Kunskapskrav för fysik betyget E	Kunskapskrav för fysik betyget C	Kunskapskrav för fysik betyget A
Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle och bidrar då till resonemangen och till att ge förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven medverkar i att beskriva fysikaliska fenomen i naturen. Dessutom bidrar eleven till resonemang om fysikaliska samband i vardagen och samhället.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle och för då enkla resonemang och ger delvis underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett delvis fungerande sätt fysikaliska fenomen i naturen. Dessutom för eleven enkla resonemang om fysikaliska samband i vardagen och samhället.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, teknik, miljö och samhälle och för då välutvecklade resonemang och ger väl underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett väl fungerande sätt fysikaliska fenomen i naturen. Dessutom för eleven välutvecklade resonemang om fysikaliska samband i vardagen och samhället.
-----	-----	-----

Kurs: Geografi
Kurskod: SGRGE07
Verksamhetspoäng: 150

Förutsättningarna för liv på jorden är unika, föränderliga och sårbara. Det är alla människors ansvar att förvalta jorden så att en hållbar utveckling blir möjlig. Samspelet mellan människan och hennes omgivning har gett upphov till många olika livsmiljöer. Geografi ger kunskap om dessa miljöer och bidrar till förståelse av människors olika levnadsvillkor.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet geografi för att till exempel samtala om markutnyttjande, naturlandskap och hållbar utveckling och utvärdera arbetsprocesser.

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för **välutvecklade** resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett **väl fungerande** sätt och ger **flera** exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven **välutvecklade** resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge **välutvecklade och väl underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information om geografi från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om geografi.

Kunskapskrav för geografi betyget E	Kunskapskrav för geografi betyget C	Kunskapskrav för geografi betyget A
Eleven kan medverka i att använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven kan bidra till resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven medverkar också i att genomföra fältstudier och ger något exempel	Eleven kan använda kartor och andra källor på ett delvis fungerande sätt för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för enkla resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett delvis fun-	Eleven kan på ett väl fungerande sätt använda kartor och andra källor för att visa på kontinenter och världshav samt platser och länder med betydelse för eleven. Eleven för välutvecklade resonemang om olika klimatförhållanden och levnadsvillkor. Eleven genomför också fältstudier på ett väl fun-

Kunskapskrav för geografi betyget E	Kunskapskrav för geografi betyget C	Kunskapskrav för geografi betyget A
på en process som formar och förändrar jordytan. Dessutom bidrar eleven till resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven bidra till att ge förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.	gerande sätt och ger några exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven enkla resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge enkla och delvis underbyggda förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.	gerande sätt och ger flera exempel på processer som formar och förändrar jordytan. Dessutom för eleven välutvecklade resonemang om förutsättningar för befolkning och bebyggelse i olika delar av världen. I samtal om miljöfrågor med betydelse för eleven kan eleven ge välutvecklade och väl underbyggda förslag på olika val som kan bidra till hållbar utveckling.
-----	-----	-----

Kurs: Hem- och konsumentkunskap

Kurskod: SGRHEM7

Verksamhetspoäng: 350

Livet i hem och hushåll har en central betydelse för människan. Våra vanor påverkar såväl individens välbefinnande som samhället och naturen. Kunskaper om konsumentfrågor och arbete i hem och hushåll ger människor viktiga redskap för att skapa en fungerande vardag och kunna göra medvetna val som konsumenter med hänsyn till hälsa, ekonomi och miljö.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet hem- och konsumentkunskap som kan användas för att till exempel samtala om konsumentfrågor och utvärdera arbetsprocesser.

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven kan på ett **delvis fungerande** sätt planera och tillaga måltider och genomföra andra uppgifter som hör samman med måltiden. I arbetet använder eleven redskap, teknisk utrustning, livsmedel och metoder på ett säkert och **delvis ändamålsenligt** sätt. Dessutom kan eleven föra **enkla** resonemang om sambanden mellan mat och hälsa och ge **några** exempel på hur varierade och balanserade måltider kan sättas samman och anpassas till olika behov.

Eleven kan utföra vardagliga uppgifter i hushållet och lösa praktiska problem på ett **delvis fungerande** sätt. Eleven kan också föra **enkla** resonemang om hur olika livsstilar, konsumtionsval och handlingar kan påverka hälsa, miljö och ekonomi och ge **några** exempel. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **delvis ändamålsenligt** sätt i resonemang om konsumentfrågor och handlingar i hushållet.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt planera och tillaga måltider och genomföra andra uppgifter som hör samman med måltiden. I arbetet använder eleven redskap, teknisk utrustning, livsmedel och metoder på ett säkert och **ändamålsenligt** sätt. Dessutom kan eleven föra **välutvecklade** resonemang om samband mellan mat och hälsa och ge **flera** exempel på hur varierade och balanserade måltider kan sättas samman och anpassas till olika behov.

Eleven kan utföra vardagliga uppgifter i hushållet och lösa praktiska problem på ett **väl fungerande** sätt. Eleven kan också föra **välutvecklade** resonemang om hur olika livsstilar, konsumtionsval och handlingar kan påverka hälsa, miljö och ekonomi och ge **flera** exempel. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om konsumentfrågor och handlingar i hushållet.

Kunskapskrav för hem- och konsumentkunskap betyget E	Kunskapskrav för hem- och konsumentkunskap betyget C	Kunskapskrav för hem- och konsumentkunskap betyget A
Eleven kan medverka i att planera och tillaga måltider och genomföra andra uppgifter som hör samman med måltiden. I arbetet medverkar eleven i att använda redskap, teknisk utrustning, livsmedel och metoder på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Dessutom kan eleven bidra till resonemang om sambanden mellan mat och hälsa och ge något exempel på hur varierade och balanserade måltider kan sättas samman och anpassas till olika behov.	Eleven kan på ett delvis fungerande sätt planera och tillaga måltider och genomföra andra uppgifter som hör samman med måltiden. I arbetet använder eleven redskap, teknisk utrustning, livsmedel och metoder på ett säkert och delvis ändamålsenligt sätt. Dessutom kan eleven föra enkla resonemang om sambanden mellan mat och hälsa och ge några exempel på hur varierade och balanserade måltider kan sättas samman och anpassas till olika behov.	Eleven kan på ett väl fungerande sätt planera och tillaga måltider och genomföra andra uppgifter som hör samman med måltiden. I arbetet använder eleven redskap, teknisk utrustning, livsmedel och metoder på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Dessutom kan eleven föra välutvecklade resonemang om samband mellan mat och hälsa och ge flera exempel på hur varierade och balanserade måltider kan sättas samman och anpassas till olika behov.
Eleven kan medverka i att utföra vardagliga uppgifter i hushållet och anger egna förslag till lösningar på praktiska problem. Eleven kan också bidra till resonemang om hur olika livsstilar, konsumtionsval och handlingar kan påverka hälsa, miljö och ekonomi och ge något exempel. Eleven kan använda några ämnesspecifika ord, begrepp och symboler i resonemang om konsumentfrågor och handlingar i hushållet.	Eleven kan utföra vardagliga uppgifter i hushållet och lösa praktiska problem på ett delvis fungerande sätt. Eleven kan också föra enkla resonemang om hur olika livsstilar, konsumtionsval och handlingar kan påverka hälsa, miljö och ekonomi och ge några exempel. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett delvis ändamålsenligt sätt i resonemang om konsumentfrågor och handlingar i hushållet.	Eleven kan utföra vardagliga uppgifter i hushållet och lösa praktiska problem på ett väl fungerande sätt. Eleven kan också föra välutvecklade resonemang om hur olika livsstilar, konsumtionsval och handlingar kan påverka hälsa, miljö och ekonomi och ge flera exempel. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett ändamålsenligt sätt i resonemang om konsumentfrågor och handlingar i hushållet.

| Verksamhetspoäng: 150

Människor har i alla tider och i alla samhällen skapat historiska berättelser för att tolka verkligheten. På så sätt har ett historiskt perspektiv gett människan redskap att förstå och förklara sina levnadsvillkor och de sammanhang som hon ingår i. Det förflutna påverkar våra liv i dag och våra val inför framtiden.

Syfte

Centralt innehåll

Historiska begrepp

- Historiska spår och hur de kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, uttryck och begrepp.

| Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

| Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

| Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan med hjälp av tidslinjer visa på historiska händelser och föra **välutvecklade** resonemang om olika händelser och gestalter i Sverige från forntid till nutid. Dessutom för eleven **väl underbyggda** resonemang om orsaker till och följder av andra världskriget samt om förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Eleven kan också föra **välutvecklade** resonemang om människors levnadsvillkor i skilda tider på skilda platser i världen. Eleven kan föra **välutvecklade** resonemang om historiska händelser i världen av betydelse för vår tid.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information om historia från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om historiska skeden och händelser.

Kunskapskrav för historia betyget E	Kunskapskrav för historia betyget C	Kunskapskrav för historia betyget A
Eleven kan med hjälp av tidslinjer visa på historiska händelser och bidra till resonemang om olika händelser och gestalter i Sverige från forntid till nutid. Dessutom bidrar eleven till resonemang om orsaker till och följder av världskrigen samt om förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Eleven kan också bidra till resonemang om människors livsvillkor i skilda tider på skilda platser i världen. Eleven kan bidra till resonemang om historiska händelser i världen av betydelse för vår tid. -----	Eleven kan med hjälp av tidslinjer visa på historiska händelser och föra enkla resonemang om olika händelser och gestalter i Sverige från forntid till nutid. Dessutom för eleven delvis underbyggda resonemang om orsaker till och följder av världskrigen samt om förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Eleven kan också föra enkla resonemang om människors livsvillkor i skilda tider på skilda platser i världen. Eleven kan föra enkla resonemang om historiska händelser i världen av betydelse för vår tid. -----	Eleven kan med hjälp av tidslinjer visa på historiska händelser och föra välutvecklade resonemang om olika händelser och gestalter i Sverige från forntid till nutid. Dessutom för eleven väl underbyggda resonemang om orsaker till och följder av världskrigen samt om förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Eleven kan också föra välutvecklade resonemang om människors levnadsvillkor i skilda tider på skilda platser i världen. Eleven kan föra välutvecklade resonemang om historiska händelser i världen av betydelse för vår tid. -----

Kurs: Kemi
Kurskod: SGRKEM7
Verksamhetspoäng: 150

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld. Kunskaper i kemi har stor betydelse för samhällsutvecklingen inom så skilda områden som hälsa, resurshushållning, materialutveckling och miljöteknik. Med kunskaper om materiens uppbyggnad och oförstörbarhet får människor redskap för att kunna bidra till en hållbar utveckling.

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet kemi för att till exempel samtala om kemiska processer, naturresurser och material och utvärdera arbetsprocesser.

| Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle och för då **välutvecklade** resonemang och ger **väl underbyggda** förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett **väl fungerande** sätt kemiska samband i naturen. Dessutom för eleven **välutvecklade** resonemang om ämnen, material och kemiska processer i vardagen och samhället.

Eleven kan genomföra enkla undersökningar på ett **väl fungerande** sätt och gör **välutvecklad** dokumentation av arbetet och resultaten. Eleven hämtar på ett **väl fungerande** sätt information med naturvetenskaplig anknytning från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om kemiska samband.

Kunskapskrav för kemi betyget E	Kunskapskrav för kemi betyget C	Kunskapskrav för kemi betyget A
Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle och bidrar då till resonemangen och till att ge förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven medverkar i att beskriva kemiska samband i naturen. Dessutom bidrar eleven till resonemang om ämnen, material och kemiska processer i vardagen och samhället.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle och för då enkla resonemang och ger delvis underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett delvis fungerande sätt kemiska samband i naturen. Dessutom för eleven enkla resonemang om ämnen, material och kemiska processer i vardagen och samhället.	Eleven kan delta i samtal om frågor som rör energi, miljö, hälsa och samhälle och för då välutvecklade resonemang och ger väl underbyggda förslag på olika val som kan bidra till en hållbar utveckling. Eleven beskriver på ett väl fungerande sätt kemiska samband i naturen. Dessutom för eleven välutvecklade resonemang om ämnen, material och kemiska processer i vardagen och samhället.
-----	-----	-----

Kurs: Matematik

Kurskod: SGRMAT7

Verksamhetspoäng: 600

Matematiken har en flertusenårig historia med bidrag från många kulturer. Den utvecklas såväl ur praktiska behov som ur människans nyfikenhet och lust att utforska matematiken som sådan. Matematisk verksamhet är till sin art en kreativ, reflekterande och problemlösande aktivitet som är nära kopplad till den samhälleliga, sociala och tekniska utvecklingen. Kunskaper i matematik ger människor förutsättningar att fatta välgrundade beslut i vardagslivets många valsituationer och ökar möjligheterna att delta i samhällets beslutsprocesser.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet matematik som kan användas för att till exempel beskriva matematiska problem och utvärdera arbetsprocesser.

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan lösa enkla problem i vardagliga situationer genom att pröva och välja strategier som leder fram till **väl fungerande** lösningar. Eleven kan också på ett **väl fungerande** sätt avläsa och hämta matematisk information från olika källor. Eleven beskriver informationen i tabeller och diagram på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan läsa, skriva och storleksordna **naturliga tal**. Dessutom beräknar och löser eleven additions-, subtraktions-, multiplikations- och divisionsuppgifter på ett **väl fungerande** sätt med hjälp av konkret material, digital teknik, huvudräkning eller skriftliga räknemetoder. Eleven uppskattar, mäter och avläser sträckor, massor och volymer och storleksordnar enheterna med **säkerhet**. Eleven mäter och uttrycker tid på ett **väl fungerande** sätt. Dessutom redogör eleven med **säkerhet** för pengars värde och användning och hur de växlas.

Eleven kan föra **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om rimlighet när det gäller priser, mängder, tider och annan matematisk information. Eleven ger också **välutvecklade** omdömen om rimlighet i egna beräkningar och lösningar. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om matematik.

Kunskapskrav för matematik betyget E	Kunskapskrav för matematik betyget C	Kunskapskrav för matematik betyget A
Eleven kan medverka i att lösa enkla problem i vardagliga situationer och anger egna förslag till lösningar. Eleven kan också medverka i att avläsa och hämta matematisk information från olika källor. Eleven bidrar till att beskriva informationen i tabeller och diagram.	Eleven kan lösa enkla problem i vardagliga situationer genom att pröva och välja strategier som leder fram till delvis fungerande lösningar. Eleven kan också på ett delvis fungerande sätt avläsa och hämta matematisk information från olika källor. Eleven beskriver informationen i tabeller och diagram på ett delvis ändamålsenligt sätt.	Eleven kan lösa enkla problem i vardagliga situationer genom att pröva och välja strategier som leder fram till väl fungerande lösningar. Eleven kan också på ett väl fungerande sätt avläsa och hämta matematisk information från olika källor. Eleven beskriver informationen i tabeller och diagram på ett ändamålsenligt sätt.
Eleven kan läsa, skriva och storleksordna naturliga tal mellan 1 och 100 . Dessutom medverkar eleven i att beräkna och lösa additions- och subtraktionsuppgifter med hjälp av konkret material, digital teknik, huvudräkning eller skriftliga räknemetoder och ger exempel på när multiplikation och division kan användas. Eleven bidrar till att uppskatta, mäta och avläsa sträckor, massor och volymer och till att storleksordna enheterna. Eleven medverkar i att mäta och uttrycka tid. Dessutom bidrar eleven till att redogöra för pengars värde och användning och hur de kan växlas.	Eleven kan läsa, skriva och storleksordna naturliga tal mellan 1 och 1 000 . Dessutom beräknar och löser eleven additions-, subtraktions-, multiplikations- och divisionsuppgifter på ett delvis fungerande sätt med hjälp av konkret material, digital teknik, huvudräkning eller skriftliga räknemetoder. Eleven uppskattar, mäter och avläser sträckor, massor och volymer och storleksordnar enheterna med viss säkerhet . Eleven mäter och uttrycker tid på ett delvis fungerande sätt. Dessutom redogör eleven med viss säkerhet för pengars värde och användning och hur de växlas.	Eleven kan läsa, skriva och storleksordna naturliga tal . Dessutom beräknar och löser eleven additions-, subtraktions-, multiplikations- och divisionsuppgifter på ett väl fungerande sätt med hjälp av konkret material, digital teknik, huvudräkning eller skriftliga räknemetoder. Eleven uppskattar, mäter och avläser sträckor, massor och volymer och storleksordnar enheterna med säkerhet . Eleven mäter och uttrycker tid på ett väl fungerande sätt. Dessutom redogör eleven med säkerhet för pengars värde och användning och hur de växlas.

Kunskapskrav för matematik betyget E	Kunskapskrav för matematik betyget C	Kunskapskrav för matematik betyget A
Eleven kan bidra till resonemang om rimlighet när det gäller priser, mängder, tider och annan matematisk information. Eleven bidrar också till omdömen om rimlighet i egna beräkningar och lösningar. Eleven kan använda några ämnesspecifika ord, begrepp och symboler i resonemang om matematik.	Eleven kan föra enkla och till viss del underbyggda resonemang om rimlighet när det gäller priser, mängder, tider och annan matematisk information. Eleven ger också enkla omdömen om rimlighet i egna beräkningar och lösningar. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett delvis ändamålsenligt sätt i resonemang om matematik.	Eleven kan föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om rimlighet när det gäller priser, mängder, tider och annan matematisk information. Eleven ger också välutvecklade omdömen om rimlighet i egna beräkningar och lösningar. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett ändamålsenligt sätt i resonemang om matematik.

Kurs: Religionskunskap

Kurskod: SGRREL7

Verksamhetspoäng: 150

Människor har i alla tider och i alla samhällen försökt förstå och förklara sina levnadsvillkor och de sociala sammanhang som de ingår i. Religioner och andra livsåskådningar är därför centrala inslag i den mänskliga kulturen. I dagens samhälle är kunskaper om religioner och andra livsåskådningar viktiga för att skapa ömsesidig förståelse mellan människor.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler som kan användas i samtal om religioner och andra livsåskådningar.

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan jämföra kristendomen och några andra världsreligioner genom att föra **välutvecklade** resonemang om heliga platser, ritualer och levnadsregler och ge exempel på likheter och olikheter. Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt jämföra och beskriva religionens betydelse i Sverige från enhetskyrka till religiös mångfald och sekularisering.

Eleven kan samtala om livsfrågor, moraliska dilemman och värderingar genom att framföra och bemöta åsikter på ett **väl fungerande** sätt. Dessutom för eleven **välutvecklade** resonemang om vad religion och andra livsåskådningar kan betyda för människors identitet, livsstil och grupptillhörighet.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information om religioner och andra livsåskådningar från olika källor och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord, begrepp och symboler på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om religioner och andra livsåskådningar.

Kunskapskrav för religionskunskap betyget E	Kunskapskrav för religionskunskap betyget C	Kunskapskrav för religionskunskap betyget A
Eleven kan jämföra kristendomen och några andra världsreligioner genom att bidra till resonemang om heliga platser, ritualer och levnadsregler och till att ge exempel på likheter och olikheter. Eleven kan medverka i att jämföra och beskriva religionens betydelse i Sverige från enhetskyrka till religiös mångfald och sekularisering.	Eleven kan jämföra kristendomen och några andra världsreligioner genom att föra enkla resonemang om heliga platser, ritualer och levnadsregler och ge exempel på likheter och olikheter. Eleven kan på ett delvis fungerande sätt jämföra och beskriva religionens betydelse i Sverige från enhetskyrka till religiös mångfald och sekularisering.	Eleven kan jämföra kristendomen och några andra världsreligioner genom att föra välutvecklade resonemang om heliga platser, ritualer och levnadsregler och ge exempel på likheter och olikheter. Eleven kan på ett väl fungerande sätt jämföra och beskriva religionens betydelse i Sverige från enhetskyrka till religiös mångfald och sekularisering.
-----	-----	-----

Kurs: Samhällskunskap

Kurskod: SGRSAM7

Verksamhetspoäng: 150

Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. Kunskap om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss i en komplex värld och ta ansvar för vårt handlande. Det är alla människors ansvar att utveckla ett samhälle som präglas av demokratiska värden och förvalta jorden så att en hållbar utveckling blir möjlig.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnet samhällskunskap som kan användas för att till exempel samtala om samhällsfrågor och utvärdera arbetsprocesser.

Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Eleven kan på ett **delvis fungerande** sätt beskriva demokratibegreppet, politiska val och styrelsesätt i Sverige. Eleven för **enkla** resonemang om mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Eleven kan ge exempel på lagar och regler i samhället och för **enkla** resonemang om varför de kan behövas. I diskussioner om aktuella samhällsfrågor framför eleven **delvis underbyggda** argument. Dessutom ger eleven exempel på samhällsservice, yrken och verksamheter i samhället och för **enkla** resonemang om deras funktion och hur de kan användas.

Eleven kan på ett **delvis fungerande** sätt hämta information om samhället från olika källor och föra **enkla och delvis underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord och begrepp på ett **delvis ändamålsenligt** sätt i resonemang om samhällsfrågor.

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt beskriva demokratibegreppet, politiska val och styrelsesätt i Sverige. Eleven för **välutvecklade** resonemang om mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Eleven kan ge exempel på lagar och regler i samhället och för **välutvecklade** resonemang om varför de kan behövas. I diskussioner om aktuella samhällsfrågor framför eleven **väl underbyggda** argument. Dessutom ger eleven exempel på samhällsservice, yrken och verksamheter i samhället och för **välutvecklade** resonemang om deras funktion och hur de kan användas.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information om samhället från olika källor och föra **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord och begrepp på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om samhällsfrågor.

Kunskapskrav för samhällskunskap betyget E	Kunskapskrav för samhällskunskap betyget C	Kunskapskrav för samhällskunskap betyget A
Eleven kan medverka i att beskriva demokratibegreppet, politiska val och styrelsesätt i Sverige. Eleven bidrar till resonemang om mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Eleven kan ge exempel på lagar och regler i samhället och bidrar till resonemang om varför de kan behövas. I diskussioner om aktuella samhällsfrågor medverkar eleven i att framföra argument. Dessutom ger eleven exempel på samhällservice, yrken och verksamheter i samhället och bidrar till resonemang om deras funktion och hur de kan användas. Eleven kan medverka i att hämta information om samhället från källor och gör något egget övertvägande vid resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda några ämnesspecifika ord och begrepp i resonemang om samhällsfrågor.	Eleven kan på ett delvis fungerande sätt beskriva demokratibegreppet, politiska val och styrelsesätt i Sverige. Eleven för enkla resonemang om mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Eleven kan ge exempel på lagar och regler i samhället och för enkla resonemang om varför de kan behövas. I diskussioner om aktuella samhällsfrågor framför eleven delvis underbyggda argument. Dessutom ger eleven exempel på samhällservice, yrken och verksamheter i samhället och för enkla resonemang om deras funktion och hur de kan användas. Eleven kan på ett delvis fungerande sätt hämta information om samhället från olika källor och föra enkla och delvis underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord och begrepp på ett delvis ändamålsenligt sätt i resonemang om samhällsfrågor.	Eleven kan på ett väl fungerande sätt beskriva demokratibegreppet, politiska val och styrelsesätt i Sverige. Eleven för välutvecklade resonemang om mänskliga rättigheter och alla människors lika värde. Eleven kan ge exempel på lagar och regler i samhället och för välutvecklade resonemang om varför de kan behövas. I diskussioner om aktuella samhällsfrågor framför eleven väl underbyggda argument. Dessutom ger eleven exempel på samhällservice, yrken och verksamheter i samhället och för välutvecklade resonemang om deras funktion och hur de kan användas. Eleven kan på ett väl fungerande sätt hämta information om samhället från olika källor och föra välutvecklade och väl underbyggda resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Eleven kan använda många ämnesspecifika ord och begrepp på ett ändamålsenligt sätt i resonemang om samhällsfrågor.

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Ämnet svenska handlar om hur svenska språket är uppbyggt och fungerar samt hur det kan användas. Kärnan i ämnet är språk och litteratur. Genom språket kan människan uttrycka sin personlighet. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Centralt innehåll

Informationssökning

- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.
- Källkritik. Hur man bedömer informationens rimlighet och hur texters avsändare påverkar innehållet.

Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **väl fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **väl underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk **väl** till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **väl fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och **god anpassning** till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett **väl fungerande** sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan med **flyt** läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett **relevant** sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett **väl fungerande** sätt. Eleven kan också föra **välutvecklade** resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information från olika källor och medier och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett **väl fungerande** sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.

Kunskapskrav för svenska betyget E	Kunskapskrav för svenska betyget C	Kunskapskrav för svenska betyget A
Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att medverka i att ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och bidrar till att framföra egna åsikter och argument. Eleven bidrar till att anpassa sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven medverka i att planera och genomföra muntliga presentationer. I arbetet med presentationerna medverkar eleven i att välja och använda några redskap och digitala medier.	Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett delvis fungerande sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna delvis underbyggda åsikter och argument. Eleven anpassar delvis sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett delvis fungerande sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett delvis ändamålsenligt sätt.	Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett väl fungerande sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna väl underbyggda åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk väl till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett väl fungerande sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några redskap och digitala medier på ett ändamålsenligt sätt.

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Ämnet svenska handlar om hur svenska språket är uppbyggt och fungerar samt hur det kan användas. Kärnan i ämnet är språk och litteratur. Genom språket kan människan uttrycka sin personlighet. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Syfte

Centralt innehåll

Informationssökning

- Informationssökning i olika medier och källor, till exempel i uppslagsböcker, genom intervjuer och via sökmotorer på internet.
- Källkritik. Hur man bedömer informationens rimlighet och hur texters avsändare påverkar innehållet.

| Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

| Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Betyget A

Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett **väl fungerande** sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna **väl underbyggda** åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk **väl** till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett **väl fungerande** sätt. I arbetet med presentationerna väljer och

använder eleven några redskap och digitala medier på ett **ändamålsenligt** sätt.

SKOLFS 2013:18

Eleven kan skriva texter i olika genrer med varierat ordval, tydligt innehåll och **god** anpassning till mottagare och syfte. Dessutom bearbetar eleven texterna på ett **väl fungerande** sätt genom att använda skiljetecken och stavningsregler. Eleven kan skriva för hand eller på dator och använder digital stavningskontroll och digitala kommunikationsredskap på ett **ändamålsenligt** sätt.

Eleven kan **med flyt** läsa texter från olika genrer. Genom att svara på frågor, ställa egna frågor, återge delar av innehållet och sammanfatta innehållet på ett **relevant** sätt visar eleven sin förståelse för texterna. Eleven jämför och beskriver olika sorters texter på ett **väl fungerande** sätt. Eleven kan också föra **välutvecklade** resonemang om budskap och handling i olika typer av berättade texter och filmer från olika tider och kulturer.

Eleven kan på ett **väl fungerande** sätt hämta information från olika källor och medier och för då **välutvecklade och väl underbyggda** resonemang om informationens trovärdighet och relevans. Dessutom kan eleven på ett **väl fungerande** sätt söka information där sökorden är ordnade i alfabetisk ordning.

Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget E	Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget C	Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget A
Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att medverka i att ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och bidrar till att använda språkliga strategier för att göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och bidrar till att framföra egna åsikter och argument. Eleven bidrar till att anpassa sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven medverka i att planera och genomföra muntliga presentationer. I arbetet med presentationerna medverkar eleven i att välja och använda några	Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett delvis fungerande sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna delvis underbyggda åsikter och argument. Eleven anpassar delvis sitt språk till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett delvis fungerande sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använ-	Eleven kan samtala om varierande ämnen i olika sammanhang genom att på ett väl fungerande sätt ställa frågor, svara och uttrycka önskan och känslor och använder då språkliga strategier för att förstå och göra sig förstådd. I samtalen lyssnar eleven till andras åsikter och framför egna väl underbyggda åsikter och argument. Eleven anpassar sitt språk väl till olika personer och situationer. Dessutom kan eleven planera och genomföra muntliga presentationer på ett väl fungerande sätt. I arbetet med presentationerna väljer och använder eleven några red-

Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget E	Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget C	Kunskapskrav för svenska som andraspråk betyget A
redskap och digitala medier.	der eleven några redskap och digitala medier på ett delvis ändamålsenligt sätt.	skap och digitala medier på ett ändamålsenligt sätt.
-----	-----	-----

Kursnamn: Teknik

Kurskod: SGRTEK7

Verksamhetspoäng: 150

Tekniska lösningar har i alla tider varit betydelsefulla för människan och för samhällets utveckling. Drivkrafterna bakom teknikutvecklingen har ofta varit en strävan att lösa problem och uppfylla mänskliga behov. I vår tid ställs allt högre krav på tekniskt kunnande i vardags- och arbetslivet och många av dagens samhällsfrågor och politiska beslut rymmer inslag av teknik. För att förstå teknikens roll för individen, samhället och miljön behöver den teknik som omger oss göras synlig och begriplig.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord och begrepp för att benämna och samtala om tekniska lösningar.

Kunskapskrav

Betyget E

Betyget D

Betyget D innebär att kunskapskraven för E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Betyget C

Betyget B

Betyget B innebär att kunskapskraven för C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Eleven kan föra **välutvecklade** resonemang om hur några tekniska lösningar i vardagen är konstruerade för att uppnå ändamålsenlighet och funktion. Dessutom undersöker och beskriver eleven på ett **väl fungerande** sätt föremål med rörliga delar och för **välutvecklade** resonemang om hur de är konstruerade och fungerar.

Utifrån instruktioner eller förebilder genomför eleven på ett **väl fungerande** sätt konstruktionsarbeten där olika principer tillämpas. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om de använda materialens egenskaper och hur de sammanfogas.

Eleven gör **välutvecklad** dokumentation av arbetet med olika uttrycksformer och beskriver på ett **väl fungerande** sätt intentionen med arbetet. Eleven använder på ett säkert och **ändamålsenligt** sätt redskap och teknisk utrustning för kommunikation, informationssökning och andra användningsområden.

Eleven kan föra **välutvecklade** resonemang om hur olika val av tekniska lösningar kan få olika konsekvenser för individ, samhälle och miljö. Eleven kan använda **många** ämnesspecifika ord och begrepp på ett **ändamålsenligt** sätt i resonemang om teknik och tekniska lösningar.

Kunskapskrav för teknik betyget E	Kunskapskrav för teknik betyget C	Kunskapskrav för teknik betyget A
Eleven kan bidra till resonemang om hur några tekniska lösningar i vardagen är konstruerade för att uppnå ändamålsenlighet och funktion. Dessutom medverkar eleven i att undersöka och beskriva föremål med rörliga delar och bidrar till resonemang om hur de är konstruerade och fungerar. Utifrån instruktioner eller förebilder medverkar eleven i att genomföra enkla konstruktionsarbeten där olika principer tillämpas. Eleven bidrar också till resonemang om de använda materialens egenska-	Eleven kan föra enkla resonemang om hur några tekniska lösningar i vardagen är konstruerade för att uppnå ändamålsenlighet och funktion. Dessutom undersöker och beskriver eleven på ett delvis fungerande sätt föremål med rörliga delar och för enkla resonemang om hur de är konstruerade och fungerar. Utifrån instruktioner eller förebilder genomför eleven på ett delvis fungerande sätt konstruktionsarbeten där olika principer tillämpas. Eleven för också enkla resonemang om de använda	Eleven kan föra välutvecklade resonemang om hur några tekniska lösningar i vardagen är konstruerade för att uppnå ändamålsenlighet och funktion. Dessutom undersöker och beskriver eleven på ett väl fungerande sätt föremål med rörliga delar och för välutvecklade resonemang om hur de är konstruerade och fungerar. Utifrån instruktioner eller förebilder genomför eleven på ett väl fungerande sätt konstruktionsarbeten där olika principer tillämpas. Eleven för också välutvecklade resonemang om de an-

Kunskapskrav för teknik betyget E	Kunskapskrav för teknik betyget C	Kunskapskrav för teknik betyget A
per och hur de sammanfogas. -----	materialens egenskaper och hur de sammanfogas. -----	vända materialens egenskaper och hur de sammanfogas. -----

Kurs: Individ och samhälle**Kurskod: SGRIND7****Verksamhetspoäng: 1200**

Människor har i alla tider och i alla samhällen försökt förstå och förklara sina levnadsvillkor och de sociala sammanhang som de ingår i. Det är alla människors ansvar att utveckla ett samhälle som präglas av demokratiska värden och att förvalta jorden så att en hållbar utveckling blir möjlig. Kunskaper om hem och samhälle ger människor förutsättningar att orientera sig i världen och att ta ansvar för sitt handlande.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet som kan användas för att till exempel kommunicera om vardagslivet och samhället.

Kunskapskrav**Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)**

Eleven kan **delta i matlagning och andra arbetsuppgifter** som förekommer i vardagsmiljö. I arbetet **deltar** eleven **i att använda** redskap och livsmedel på ett säkert och fungerande sätt. Eleven **deltar vid återvinning och källsortering** och **i kommunikation** om olycksrisker och hur olyckor kan förebyggas.

Eleven kan **delta i att** orientera sig i närmiljön genom att **visa igenkännande och samspela**. Dessutom **deltar** eleven **i att beskriva** platser och miljöer som har betydelse för eleven i Sverige, Europa och övriga delar av världen.

Eleven kan **delta i kommunikation** om levnadsregler och berättelser i världsreligionerna och **deltar i att beskriva** någon kristen tradition och högtid. Dessutom **deltar** eleven **i kommunikation** om livsfrågor som har betydelse för eleven.

Eleven kan **delta i kommunikation** om demokrati och mänskliga rättigheter. Eleven **deltar i** beslut om sin egen utbildningssituation. Eleven kan **delta i att hämta** information från olika källor. Eleven kan också **delta i kommunikation** om samhällsinformation och reklam och om aktuella samhällsfrågor och nyheter. Eleven **identifierar** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt genom att visa igenkännande och samspela.

Eleven kan **laga mat och genomföra andra arbetsuppgifter** som förekommer i vardagsmiljö. I arbetet **använder** eleven redskap och livsmedel på ett säkert och fungerande sätt. Eleven **återvinner och källsorterar** och **kommunicerar** om olycksrisker och hur olyckor kan förebyggas.

Eleven kan **orientera sig** i närmiljön. Dessutom **beskriver** eleven miljöer i närområdet och på hemorten samt platser som har betydelse för eleven i Sverige, Europa och övriga delar av världen.

Eleven kan **kommunicera** om levnadsregler och berättelser i världsreligionerna och **beskriver** någon kristen tradition och högtid. Dessutom **kommunicerar** eleven om livsfrågor som har betydelse för eleven.

Individ och samhälle Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)	Individ och samhälle Kunskapskrav för fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)
Eleven kan delta i matlagning och andra arbetsuppgifter som förekommer i vardagsmiljö. I arbetet deltar eleven i att använda redskap och livsmedel på ett säkert och fungerande sätt. Eleven deltar vid återvinning och källsortering och i kommunikation om olycksrisker och hur olyckor kan förebyggas. -----	Eleven kan laga mat och genomföra andra arbetsuppgifter som förekommer i vardagsmiljö. I arbetet använder eleven redskap och livsmedel på ett säkert och fungerande sätt. Eleven återvinner och källsorterar och kommunicerar om olycksrisker och hur olyckor kan förebyggas. -----

Kurs: Natur och miljö

Kurskod: SGRNAT7

Verksamhetspoäng: 1200

Naturvetenskapen har sitt ursprung i människans nyfikenhet och behov av att veta mer om sig själv och sin omvärld. Att veta hur företeelser i omvärlden hänger samman är en förutsättning för att verkligheten ska vara begriplig. Kunskaper om människan och naturen ger människor redskap att påverka sitt eget välbefinnande, men också förutsättningar att kunna bidra till en hållbar utveckling.

Syfte

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet natur och miljö som kan användas för att till exempel kommunicera om människa, djur och natur.

Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **identifiera** människans sinnen och kroppsdelar och **delta** i kommunikation om relationer, kärlek och sexualitet. Utifrån upplevelser i närmiljön kan eleven **urskilja och reagera** på några egenskaper hos växter och djur. Dessutom **deltar** eleven i kommunikation om några växters och djurs livsvillkor och levnadsmiljöer. Eleven **deltar** i observationer av dygn, årstider och vädertyper. Eleven **deltar** också i kommunikation om vattnets olika former och vattnets betydelse för liv på jorden.

Eleven **samspekar** inför händelser. Dessutom **deltar** eleven i övningar om objekts beständighet och **reagerar** igenkännande i bekanta miljöer. Eleven kan **delta** i att ange tal inom heltalsområdet med betydelse för eleven. Eleven **deltar** också i att sortera konkret material utifrån likheter, olikheter, storlek, mängd, kvalitet och form. Utifrån att eleven **urskiljer och reagerar** på olika egenskaper hos vardagsföremål kan eleven **delta** i att göra val.

Eleven kan **delta** i kommunikation om orsak och verkan och i att använda metoder och strategier för att påverka och lösa situationer i vardagen. Dessutom **deltar** eleven i kommunikation om hur olika val och handlingar påverkar naturen och hur risker i närmiljön kan undvikas.

Eleven **deltar** i undersökningar av hur några tekniska föremål används och fungerar och **deltar** i kommunikation om hur redskap och teknisk utrustning kan användas på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Eleven **identifierar** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt genom att visa igenkännande och samspeka.

Kunskapskrav för fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **berätta** om människans sinnen och kroppsdelar och deras funktion och **kommunicera** om relationer, kärlek och sexualitet. Utifrån egna upplevelser och undersökningar i närmiljön kan eleven **beskriva** återkommande mönster i naturen och **ge exempel** på några växter och djur och deras egenskaper. Dessutom kan eleven **berätta** om några växters och djurs livsvillkor och levnadsmiljöer. Eleven **gör** observationer av dygn, årstider och vädertyper. Eleven **ger** också **exempel** på vattnets olika former och vattnets betydelse för liv på jorden.

Eleven **planerar** nutida och framtida aktiviteter i sin vardag vad gäller plats, klockslag och tidsåtgång och **kommunicerar** om tidigare och kommande händelser. Dessutom **kommunicerar** eleven om objekt och deras beständighet och kan **göra** en enkel skiss över en bekant miljö. Eleven kan **läsa och ordna tal** inom heltalsområdet och **lösa** matematiska uppgifter med betydelse för eleven. Eleven **beskriver och sorterar** också konkret material utifrån likheter, olikheter, storlek, mängd, kvalitet och form. Utifrån att eleven **urskiljer och beskriver** olika egenskaper hos vardagsföremål kan eleven **göra egna val**. Dessutom **jämför** eleven några olika sträckor, massor och volymer och **sorterar** sedlar och mynt efter värde.

Eleven kan **kommunicera** om orsak och verkan och **använda** metoder och strategier för att lösa situationer i vardagen. Dessutom **kommunicerar** eleven

SKOLFS 2013:18

om hur olika val och handlingar påverkar naturen och förutsättningarna för en hållbar utveckling och **ger exempel** på hur risker i närmiljön kan undvikas.
Eleven **jämför och beskriver** hur några vardagliga tekniska föremål används och fungerar och **ger exempel** på hur redskap och teknisk utrustning kan användas på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Eleven **använder** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt.

Natur och miljö Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)	Natur och miljö Kunskapskrav för fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)
Eleven kan identifiera människans sinnen och kroppsdelar och delta i kommunikation om relationer, kärlek och sexualitet. Utifrån upplevelser i närmiljön kan eleven urskilja och reagera på några egenskaper hos växter och djur. Dessutom deltar eleven i kommunikation om några växters och djurs livsvillkor och levnadsmiljöer. Eleven deltar i observationer av dygn, årstider och vädertyper. Eleven deltar också i kommunikation om vattnets olika former och vattnets betydelse för liv på jorden.	Eleven kan berätta om människans sinnen och kroppsdelar och deras funktion och kommunicera om relationer, kärlek och sexualitet. Utifrån egna upplevelser och undersökningar i närmiljön kan eleven beskriva återkommande mönster i naturen och ge exempel på några växter och djur och deras egenskaper. Dessutom kan eleven berätta om några växters och djurs livsvillkor och levnadsmiljöer. Eleven gör observationer av dygn, årstider och vädertyper. Eleven ger också exempel på vattnets olika former och vattnets betydelse för liv på jorden.

Kurs: Språk och kommunikation

Kurskod: SGRSPR7

Verksamhetspoäng: 1200

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom samspel och kommunikation kan hon uttrycka sin personlighet, sina känslor och sina tankar och förstå hur andra känner och tänker. Språk och kommunikation ökar förutsättningarna för delaktighet i vardagen och i samhället.

Centralt innehåll

Ämnesspecifika begrepp

- Ord, begrepp och symboler inom ämnesområdet språk och kommunikation som kan användas för att samspela med andra.

| Kunskapskrav

| Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera och avsluta** kommunikation och uttrycker egna behov och känslor i **kända** sammanhang och miljöer. Eleven tolkar andras **avsikter** och visar det genom att samspela i kommunikationen.

Eleven **reagerar igenkännande** på språket i tal och återkommande berättelser. Eleven kan på olika sätt söka **elevnära information** om vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **deltar** eleven i **att använda** kommunikationsredskap för att förmedla sig. Eleven **identifierar** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt genom att visa igenkännande och samspela.

| Kunskapskrav för fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)

Eleven kan **initiera** kommunikation, **upprätthålla** den genom turtagning och **avsluta** den. Dessutom kan eleven **fråga, svara, beskriva och berätta** i olika sammanhang och med olika syften. Eleven tolkar andras **avsikter, behov och känslor** och visar det i kommunikationen. Eleven **förstår** också andra kommunikativa uttryck, kan **tolka** några elevnära ordbilder och **skriva** elevnära ord.

Eleven **förstår** språket i tal och återkommande berättelser och kan **återberätta** delar av innehållet. Eleven kan på olika sätt söka **elevnära information och information om samhället** rörande vad som ska hända och vad som har hänt. Dessutom **använder** eleven kommunikationsredskap för att förmedla sig. Eleven **använder** ord, begrepp och symboler på ett i sammanhanget relevant sätt.

Eleven kan **förstå** och **tolka** några enkla ord och begrepp på engelska vilka förekommer i elevens vardag. Eleven **använder** ord och begrepp på engelska som anknyter till elevens intresseområde.

Språk och kommunikation Kunskapskrav för grundläggande kunskaper (efter elevens förutsättningar)	Språk och kommunikation Kunskapskrav för fördjupade kunskaper (efter elevens förutsättningar)
Eleven kan initiera och avsluta kommunikation och uttrycker egna behov och känslor i kända sammanhang och miljöer. Eleven tolkar andras avsikter och visar det genom att samspela i kommunikationen. -----	Eleven kan initiera kommunikation, upprätthålla den genom turtagning och avsluta den. Dessutom kan eleven fråga, svara, beskriva och berätta i olika sammanhang och med olika syften. Eleven tolkar andras avsikter, behov och känslor och visar det i kommunikationen. Eleven förstår också andra kommunikativa uttryck, kan tolka några elevnära ordbilder och skriva elevnära ord. -----

Ansvarig utgivare: Emma Östling
Redaktör: Ingela Byström
Redaktionens adress: Skolverket, 106 20 Stockholm
Telefon: 08-527 332 00
Telefax: 08-24 44 20
Prenumeration och separatexemplar:
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm
Telefon 08-598 191 90, orderfax 08-598 191 91
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Elanders Sverige AB, 2013